

lad da dem, der have Ansvaret for dette Forligs Forkastelse, tage Ansvaret. Hvis man ikke vil gaa den Vej, er det for mig et Vidnesbyrd om, at de Herrer have en daarlig Samvittighed. Dette vil da sige, at de Herrer føle sig overbeviste om, at de ikke ville faa Flertal ved en saadan Afstemning. Men hvis de stemme for dette Forlig ud fra den Følelse, at de ikke have Flertal i Befolkningen, begaa de derved en Handling, som ikke er danske Rigsdagsmænd værdig. Jeg kunde til Nød forstaa, at Højre kunde tage Ansvaret for at gennemføre en Ordning mod Folkeflertallets Villie, det hører paa en Maade sammen med Højres almindelige politiske Grundanskuelse. Hos Højre er der en Forestilling om, at der er visse privilegerede Lag i Befolkningen, der have Ret til at sige: Vi alene vide, hvad der tjener Folkets sande Gavn og Bedste. Men selv om dette er Tilfældet med Højre, forstaaer jeg ikke, at de, der føle sig som Tilhængere af den almindelige Valgret, der kalde sig Venstremænd, kunne være med til at gennemføre en Ordning, om hvilken de selv føle, at Vælgernes Flertal er imod den.

Det, de Herrer staa i Begreb med at gøre, er for mig et afgørende Bevis for, at de nu drages ind i den almindelige konservative Samlingspolitik. Jeg ved, der er adskillige af „de 27“ og ogsaa adskillige af „de 22“, der sige til sig selv og os andre: Det er ikke Meningen, vi ville ikke ind i den konservative Samlingspolitik, vi ville ikke sammen med Højre; vi gennemføre nu dette Forslag, men bagefter ville vi være for os selv, være gode Venstremænd, som vi hidtil have været det. Jeg tror ikke meget paa, at det vil lykkes for de Herrer. Hvis de nemlig gaa med til at trumfe dette igennem uden at spørge Vælgernes, lækkes de derved uløseligt til den konservative Samlingspolitik. Der er et gammelt Ord, der siger: Fælles Brøde foræner. Det er maaske det eneste, der foræner vore ærede Modstandere i dette Øjeblik, men det vil ogsaa vise sig at være tilstrækkeligt til med Selvopholdelsens Styrke at drive dem sammen under den kommende Valgkamp.

Hvis de paa denne Vis gennemføre disse Fæstnings- og Militærforslag, staaer det for mig saaledes, at det, de der foretage sig, ligesom er en Gentagelse af det provisoriske Fæstningsbyggeri, der fandt Sted i 80erne og 90erne. Det sker under andre Former, men Realiteten er den samme. Det, der gennemføres, er det samme, og det sker nu som da i Strid med Flertallets Ønsker.

Vejen dertil var den Gang Lovbrud, Vejen er denne Gang Løftebrud. Det forekommer mig, at naar de Herrer nu om nogle Dage have givet deres Ja til denne Ordning, burde alle de ældre Medlemmer her i Tinget, der i gamle Dage var vante til at sige haarde og bitre Ord om Ministeriet Estrup, overveje den Stilling, hvori de ere komne, og saa burde de Herrer, naar Tingets Møde var til Ende, samles om den højtærede Konseilspræsident, der i sin Tid sagde den daværende Konseilspræsident saa mange haarde og bitre Ord, og med ham i Spidsen gaa deres Bodsgang op ad Landstingets Trappe til den samme Mand, der endnu sidder deroppe. De burde saa bede ham om Tilgivelse for hvert ondt og ubehageligt Ord, de i gamle Dage have sagt til ham. Og hvis denne Mand ikke er haardere af Sind, end Mennesker plejer at være, saa vil han skænke de Herrer denne Tilgivelse; thi de komme nu til ham og sige: De begyndte de store Militærforanstaltninger, vi fortsætte dem og fortsætte dem i endnu større Stil.

Den nuværende Konseilspræsident sagde en Gang i gamle Dage: Københavns Befæstning er Landets Undergang, den er Landets Fordærv. Han sagde, at med denne Foranstaltnings Gennemførelse vilde Dødsdommen være fældet over det danske Folk, og denne Dødsdom vilde han for sin Del ikke være med til at fælde. Jeg vil ikke bruge saa stærke Ord. Efter min Mening er den nuværende internationale Udvikling af en saadan Karakter, at der er godt Haab om, at selv disse Foranstaltninger ikke ville være Dødsdommen over den danske Stat. Og det føler jeg mig i alt Fald overbevist om, at det ikke er Dødsdommen over det danske Folk. Dødsdommen over det danske Folk kan kun Folket selv fælde. Det danske Folk lever saa længe, der i Folket findes Villie til at leve, og denne Villie er stærk og fast i dette Øjeblik i alle Partier og i alle Lag, hvad saa end alle Elendighedsforkynderne tude os Ørene fulde af. Derfor føler jeg mig overbevist om, at det danske Folk vil leve længe, selv om man træffer uforstandige og farebringende Beslutninger som dem, man her staaer i Begreb med at træffe. Men jeg er tillige overbevist om, at disse Foranstaltninger kunne blive Dødsdommen over den danske Stat, de kunne bringe overordentlig store Farer over Danmark ved selve dette, at de skabe en stor, men slet Fæstning, af Værdi for fremmede Magter, let at tage for dem, fordi Fæstningsværkerne ere